

Tu tập giải thoát

Kalama tri ân đh Nguyễn Thị Ngọc Ánh ghi chép.

[19/06/2026 - 02:12 - anhlibrary]

Bây giờ nghe nè. Hôm qua các vị có nhớ tôi nói trong mỗi cá nhân chúng sinh, tôi nói thiệt là chậm mà nghe không hiểu nữa thì chỉ có chết thôi. Trong mỗi cái nhân chúng sinh cái thiện và cái ác nó không có giống nhau.

Có người thì cái thiện mạnh cái này mà yếu cái kia. Còn có người cái thiện nó yếu cái kia mà nó mạnh cái này. Hiểu không? Rồi ác cũng vậy. Trong cái bất thiện của mỗi người đó thì có người thì mạnh cái này yếu nọ. Hiểu không? Đó là cái thứ nhất. Cái đó là cái khuynh hướng tâm lý.

Cái thứ hai là cái tiền nghiệp, cái tội phước quá khứ. Chính vì cái khuynh hướng tâm lý không giống nhau cho nên cái tội phước cũng không giống nhau. Mà chính vì cái khuynh hướng tâm lý và cái tội phước không giống nhau cho nên bây giờ sanh ra trong cái môi trường sống cũng không giống nhau. Đây mà chính vì ba cái tội phước quá khứ không giống nhau, khuynh hướng tâm lý không giống nhau và hiện tại môi trường sống đều có chung một nhà thì do hai cái trước, do hai cái mà khuynh hướng với tiền nghiệp nó cũng làm cho mình cũng khác nhau với cái phận đời, với cái thân phận không giống nhau đúng chưa? Chính vì không giống nhau cho nên khi mình làm cái chuyện bất thiện, mỗi người có kiểu bất thiện khác nhau. Và khi mình hành thiện thì mỗi người có kiểu hành thiện khác nhau.

Thí dụ như mình một cha, một mẹ thậm chí mình song sinh nhưng mà khi mà mình cùng làm phước bố thí đó thì cái quả báo của hai người nó không giống nhau. Là bởi vì mình học A Tỳ Đàm mình mới biết cái tâm thiện nó khác nhau ở ba khía cạnh.

1/ Một là Tâm Thiện nó có cái trí tuệ đi kèm hay không.

2/ Thứ hai là cái Tâm Thiện đó là hào hứng hay là nó hờ hững.

3/ Thứ ba Tâm Thiện đó là nó mạnh mẽ hay là nó yếu ớt.

Bị tác động ba cái phải không? Một là có hợp trí, có trí tuệ đi kèm hay không. Hai nữa là hờ hững hay hào hứng. Ba là nó có bị tác động hay không, bởi vì cái chữ tác động này nó gồm với hai trường hợp.

- Một là tự mình chần chừ hoài, tự mình chần chừ.

- Hai nữa mình chờ người khác họ gợi ý, tác động, kích lệ, dụ khị thì mình mới làm.

Thì có trường hợp mình tự phát một cách hào hứng. Thì như vậy đó là chỉ riêng một cái Tâm lành thì đã có những cái điểm khác nhau rất là nhiều.

Tâm ác cũng vậy. Tôi nói rất là nhiều lần chỉ riêng cái đi câu cá đó. Bốn người đi câu cá nhưng mà cái nghiệp nó khác nhau. Có người họ chỉ nhằm cá lớn, cá nhỏ họ bắt họ thả. Có người lớn nhỏ gì gom hết. Rồi còn có người câu lên thì cứ bỏ vô trong cái giỏ, sống chết mặc kệ nó. Có người thì họ cho vô đó miếng nước lát cá cũng chết. Có người đó thì họ bỏ cá vô cái lưới họ thông xuống dưới suối cho con cá nó sống lâu, sống khỏe hơn. Có thấy không? Cho nên mình thấy nội mà cái câu cá không là mình đã thấy khác nhau rồi phải không? Có người câu cá xài mồi sống, có người câu cá xài mồi chết. Mồi sống là con giun đó. Xài mồi chết thì cái gì quý vị biết đúng không? thì chỉ riêng cái việc bố thí, chỉ riêng cái việc sát sinh là đã khác nhau.

Vụ nghe Pháp cũng vậy. Có người nghe pháp vì tò mò, nghe giảng thì cũng tới tò mò. Còn có người thì nghe để mà bổ sung kiến thức. Có người nghe Pháp để tích lũy kiến thức. Còn có người thì nghe Pháp để mà cầu quả giải thoát. Nghe để mà về có cái kiến thức nên tảng để tu tập thiền định, ứng dụng vào thực tế thực tiễn.

Đây, thì mình thấy rằng mỗi người đến đây nghe đạo, cái nội dung khác nhau hết, cái lý tưởng khác nhau hết. Một người tới tò mò thôi, nghe giảng nghe nói có ông Sư trong Nam ra, mà Nha Trang từ xưa đến giờ không có lớp học, nghe cũng lạ lạ ra coi ba đầu, sáu tay rồi mười hai con mắt nó ra làm sao. Có người nghe để bổ sung kiến thức, có người nghe để tìm cái hành trang tu tập.

Thì chính vì nó quá nhiều cái khác như vậy, cho nên khi mà gặp Phật thì mỗi người đó được Ngài hướng dẫn khác nhau.

Khác nhau, hôm qua còn nhớ không? Có người thì Ngài nói đường đạo giải thoát chỉ có một đó là không còn để người thì hôm qua giải thích rồi. Có người thì đường giải thoát gồm có Định và Tuệ. Ngài chỉ kể Định và Tuệ thôi. Ở trong Tăng Chi có chỗ Ngài kể đường giải thoát nó có ba đó là vô lậu học: Giới, Định, Tuệ. Có chỗ thì Ngài kể là 4, 5, 6, 7, 8, tùy người, tùy người mà Ngài có cái hướng dẫn khác nhau và hồi tối này nè thì tôi chỉ nhắc đến con số 7 thôi, tức là có trường hợp Ngài dạy cái con đường giải thoát nó nằm ở trong 7 điều:

1/ Một là Giới Tịnh có nghĩa là cái khả năng kiểm soát mình trong ba cái nhu cầu sống:

- Một là nhu cầu giao tiếp thì gọi là Chánh ngữ.
- Cái khả năng mà kiểm soát mình trong cái nhu cầu sinh hoạt thì gọi là Chánh Nghiệp.
- Cái khả năng kiểm soát mình trong cái nhu cầu kiếm sống thì gọi là Chánh Mạng.

Đúng chưa? Đó là Giới Tịnh.

2/ Trường hợp thứ hai đó nó là Tâm Tịnh. Có nghĩa là người này phải có được một trong ba thứ Tâm Định: Sát na Định, Cận Định và Kiên cố Định.

3/ Thứ ba đó là Kiến Tịnh. Có nghĩa là người này hiểu rõ hai cái lý nhân quả: Nhân quả báo ứng và nhân quả hiệu ứng. Tối học rồi, sáng ôn giùm đó nha. Hiểu không?

4/ Mà cái người nào mà có được cái nhận thức về hai cái loại nhân quả này nè, thì người đó sẽ tránh được các cái hoang mang nghi hoặc nguy hiểm. Loại nguy hiểm mà liên quan đến cái chuyện tu hành và sanh tử của mình, thì cái đó được gọi là Đoạn Nghi Tịnh.

5/ Mà người mà có cái Đoạn Nghi Tịnh thì tự nhiên người đó sẽ được cái lợi ích tiếp theo đó là Đạo Phi Đạo Tri Kiến Tịnh. Có nghĩa là biết rõ cái gì sai, cái gì đúng, cái gì nên, cái gì không nên, hiểu? cái thấy là sao? thấy cái bất thiện đó là xấu là đúng rồi.

Tôi nói hoài không có học đừng có vô trong đây. Ai không có học đừng có vô, đi vô phá đạo tràng là có ma quỷ, kỳ là quỷ phá đàn trai kỳ lắm. Nha Trang là cũng có số người đó.

Thì là cái bất thiện là nó xấu đúng rồi. Nhưng mà cái thiện mình dính mắc trong cái thiện đó cũng là cái không nên, như mình giữ giới là tốt, bố thí là tốt, nhưng mà mình thấy mình hay quá là nó đã sai rồi.

Hiểu không? Mà tôi thấy phật tử mình là không có biết cái đó. Cứ tưởng là làm công đức là hay. Cái đó là mình bị kẹt vô trong cái tà đạo mà mình không biết, hiểu không? một lúc khác mình sẽ nói giới cấm thủ, ghép tùm lum, mình đang nói về thằng Tèo, bà hỏi có phải thằng Tý không?

6/ Cái Đạo Phi Đạo Tri Kiến Tịnh là nhờ cái Đoạn Nghi Tịnh là mới có được cái Đạo Phi Đạo Tri Kiến Tịnh và từ đó là mình phải tới cái Tịnh thứ sáu đó là Hành Trì hay là Tiến Hành Tịnh có nghĩa là lúc đó mình Có khả năng, khả năng nhận thức được Tam tướng chính là Thân Tâm này và Thân Tâm này chính là Tam Tướng. Nước chính là sóng và sóng chính là nước, nước là bản thể của sóng và sóng là hiện tượng của nước và cái thấy này diễn ra trong nhiều bước khác nhau.

- Một là gì ta? Nhận diện.

- Hai là sợ hãi.

- Ba là nhàm chán.

- Và bốn là hờ hững.

Và cái này nè, người mà phước duyên nhiều thì bốn cái này nó là bốn khía cạnh trong một phút giây nhận thức. Còn người thiếu phước duyên thì bốn cái này nó là bốn giai đoạn. Bốn giai đoạn hiểu không? Tối nói có nhớ không? Bốn giai đoạn, thì cái đó gọi là Tiến Hành Tịnh.

7/ Và từ cái hờ hững đó nếu mà đủ duyên đó thì mình phải lên cái tầng thứ bảy đó Tri Kiến Tịnh.

Tri Kiến tịnh nó gồm có mấy? gồm có bốn:

- Sơ Đạo. Sơ Đạo là gì? tối nói rồi.

- Nhị Đạo.

- Tam đạo.

- Và Tứ Đạo, tối nói rồi. Phải không ta?

Tối học rồi về đâu có học bài đâu. Còn cái bà kia, bà đứng bà chống bà kêu mọi người bỏ lớp, bởi vì học nó bị sở tri chướng, bà đi mất rồi, chắc bà về bà đang ngồi thiền. Bây giờ hiểu chưa? Bây giờ phải có học và tôi nói không biết là bao nhiêu lần, tôi nói mỗi một lớp học thế này nè, là tôi đi tới bất cứ nơi nào, lớp học nào, tôi nói tôi giúp các vị làm cái chòi, có ai nghe tôi giảng đó không ta? bởi vì nếu mà không học giáo lý là mình chỉ ngủ lều thôi mà cái người ngủ lều là suốt đời không

bao giờ có nhà được, phải ngủ chòi, bởi vì cái chòi nó có cái cột, nó có vách, nó có nền và nó có ván. Tôi ra Nha Trang, cái lớp này chỉ là lớp cất chòi thôi. Thì từ từ khi tôi đi rồi các vị mới thay mấy cây cột, thay từ từ hiểu không? Ví dụ như bây giờ tôi giảng cái gì đó, cái tôi nói khái niệm Tứ Diệu Đế là gì? Duyên Khởi là gì? Bát Chánh Đạo là gì? Các vị phải biết, xong rồi, khi tôi đi rồi có một Thầy khác ông ra, mà các vị thấy cái định nghĩa Chánh Kiến của ông nó khác tôi thì các vị bỏ Chánh kiến tôi ra, dứt Chánh kiến củ ông vô, thế từ từ, rồi cuối cùng các vị có một cái nhà mà không có tên của tôi trong đó luôn nữa. Nhưng nhớ, khi mà đã sửa lại nhớ đừng có nhắc cái tên tôi nha, chứ đừng có gắn tùm lum vô trong đó rồi nói là do ông về đây ông cất thì cái đó là chết tôi nha, vật liệu của tôi, kiến trúc của tôi, thì tôi chịu trách nhiệm, thay tùm lum, ta la hết, có bầu đồ thừa tôi, để ra mà tóc quăng, đen thùi lùì mà thử máu thì không giống mà nói là con của tôi thì tôi hận lắm, cái đó chắc ai bắn dùm, nhớ chuyện đó không? vậy nghe kỹ nè.

Có nghĩa là tùy vào cái túc duyên, túc là trước chứ không phải túc là đủ nha. Túc là trước, túc duyên nhiều đời của mình mà cái thiện ác của mỗi người nó cũng không giống nhau cho nên khi mà tu hành cái kiểu tu cũng khác nhau, mà chính vì kiểu tu khác nhau cho nên ở cái giai đoạn mà tiền đắc đạo, tiền là trước hiểu không? giống như tiền chiến vậy đó, tiền đắc đạo thì tự nhiên chúng ta lọt vô, tự nhiên nó lọt vô 4 nhóm:

- Nhóm 1, tu dễ mà đắc khó.
- Tu dễ mà đắc nhanh.
- Tu khó mà đắc dễ.
- Tu khó mà đắc nhanh.

Tự nhiên, tôi nhắc lại tự nhiên mình không có cần phải, tự mình không có cần cố gắng, tự nhiên cái kiểu tu mình nó dắt mình lọt vô, tự động lọt vô 4 nhóm đó: tu dễ mà đắc nhanh, tu dễ đắc chậm, tu khó đắc nhanh, tu khó đắc chậm, dễ nhớ mà phải không ta?

Bây giờ định nghĩa dễ là cái gì? Tu dễ mà đắc nhanh là sao? Là cái điều kiện tu học nó dễ dàng, sanh ra cơ thể khỏe mạnh, con nhà có tiền, rồi đi tu thì gặp đúng chân minh sư, thiện hữu, ở trong cái chùa có máy lạnh, ngó ra biển xanh ngắt đó, rồi cái đề mục, cái đề mục mới quan trọng, cái đề mục đó là đề mục dễ tìm, dễ chịu, dễ nghĩ, thí dụ như đề mục hơi thở, đó, thí dụ như vậy, hoặc có nhiều vị nhìn hoa nở, trăng lên, nước chảy, gió thổi cái là bèn đắc. Đó là tu dễ, còn mà đắc nhanh hay chậm là tùy người, có người tu rất là nhàn đắc rất là nhanh, có người tu nhàn nhưng đắc rất là chậm.

Tu khó mà đắc nhanh, thì tu khó là khó có 2: khó ngoại và nội. Ngoại có nghĩa là điều kiện nó không có được như ý, còn nội đây cái là phiền não quá nhiều, sẵn đây tôi mở ngoặc nói luôn, trong đời sống của mỗi người mình ai cũng có bị ba chướng, tiếng Phạn là Āvaraṇa, ba chướng.

1/ Cái chướng thứ nhất là Nghiệp chướng, nghĩa là trong đời của mình là mình đã lỡ trót tạo một cái tội ác nào đó, nó đeo bám suốt đời, nó ám ảnh khôn nguôi, cái đó được gọi là Nghiệp chướng.

Ví dụ như mình từng bạc đãi, mình từng hành hạ, mình từng bắt kính, phạm thượng bất hiếu với mẹ, với ông bà, với người ơn thì cái đó ám ảnh suốt đời, cái đó được gọi là Nghiệp chướng, chưa kể là xúc phạm hiền Thánh, chưa kể là xúc phạm Tam Bảo nha, chỉ riêng cái là cha mẹ với người ơn mình là mình đã là đã trọng nghiệp rồi. Thứ nhất là Nghiệp chướng tức là lỡ tạo một cái trọng nghiệp bất thiện gọi là Nghiệp chướng.

2/ Chướng thứ hai là Quả chướng, có nghĩa là do cái kiếp xưa bây giờ mình phải sanh ra trong một cái điều kiện rất là tồi tệ, cái đó gọi là Quả chướng, hiểu không? như mình sanh ra mình làm con lợn làm sao nghe Pháp được hoặc sanh ra làm người nhưng mà cái đầu óc nó cứ lơ ngơ, lơ ngơ sao hiểu được, cái đó gọi là Quả chướng, nghèo quá, bệnh quá hoặc là bị tai nạn, tai bay họa gởi, nằm liệt giường, bị khuyết tật cái đó gọi là Quả chướng. Nhưng mà hai cái đầu, cái Nghiệp chướng với Quả chướng thì mình thấy, mình hiểu nó dễ, mà cái thứ ba mình không có ngờ đó Phiền não chướng.

3/ Phiền não chướng (Kleśa-āvaraṇa) là sao? Có nghĩa là mình cái gì cũng tốt nhưng mà mình bị kẹt một cái thứ phiền não nào đó, thí dụ như hôm qua tôi giảng còn nhớ không? có người thì cái tánh ganh tị rất lớn, hôm qua tôi có nói mà, chỉ một cái tánh ganh tị không, không có tu hành gì được hết. Cách đây 20 phút tôi nghe chuyện động trời, nguyên cái đám vừa rồi ra với tôi ra ngoài này vì ghét nhau và dắt nhau đi sạch hết, không phải dễ.

Rồi cái tánh bủn xỉn, các vị nghe chữ bủn xỉn các vị thấy nhẹ, chứ không có nhiều người chỉ vì cái bủn xỉn, nói đây cái từ cho sang là tật xài kỹ chỉ vì cái đó không có tu hành gì được có tin cái chuyện đó không? thí dụ như bây giờ mình mê tiền đến mức mà bây giờ mình không dám đi học, đi sợ thất thu cái ngày đó phải không? đó cũng là bủn xỉn, hoặc là đi học, đi gì cũng được nhưng mà nó ít tốn một chút, còn thấy nó hơi tốn tốn cái làm như nó mất vui, cái đó có ảnh hưởng không? có ảnh hưởng đời sống mình không ta? Có, tức là chuyện đáng xài thì phải xài, còn đặng này hể thấy nó hao là chịu không nổi.

Cho nên là một tội lựa hai cái phiền não mà nhẹ nhàng nhất, một là cái tật hay ganh tỵ, hai là tật bủn xỉn, chưa kể mấy phiền não khác như tà kiến hay là đa tình, đa cảm thích hưởng thụ, mấy cái đó quá nặng mình không có nói, mình chỉ lựa cái mềm, nhẹ nhẹ đó là cái tánh hay bủn xỉn, hay ganh tỵ thôi là mình thấy nó mệt. Cho nên là ở đây tùy, tùy vào cái căn cơ của chúng sinh mà khi làm thiện, làm ác, khi làm thiện, làm ác thì nó cũng khác nhau và chính vì nó khác nhau cho nên hai người cùng sát sanh nhưng quả báo nó khác nhau, khác nhau cái gì ta? cũng hai người cùng sát sinh mà một người sinh ra yếu mạng trong bụng mẹ, có người phải 15, 18, 20 mới chịu chết được chưa, hiểu không? có người cũng yếu mà yếu trong bụng mẹ là sanh ra là chết liền, có người thì phải 15, 18, 20, 30, 40 mới chết cũng yếu nhưng mà được thêm mấy chục. Có người cũng sát sanh nhưng mà sống lâu chứ, nhưng mà bệnh, bệnh suốt vậy đó. Còn có người cũng sát sanh nhưng mà cái quả báo của họ là dị tướng nha. Dị tướng quá cao, quá thấp, quá mập, quá ốm, quá trắng, quá đen hoặc người có mùi quá nặng, cái giới sát sanh. Và đặc biệt cái giới sát sanh nó cho mình cái quả rất là lạ đó sanh ra sớm bị sinh ly tử biệt, sớm rời xa người mình thương.

Có những đứa bé tôi biết, trong Phật tử mình nè, mới ba tuổi là bố theo vợ bé, mẹ thì lam lũ gửi con cho ngoại rồi mẹ đi mất, lâu lâu mẹ về mừng muốn chết, ôm mẹ được chút xíu, cái mẹ bảo mẹ đi, phải sinh ly tử biệt rất là sớm, tôi biết trường hợp đó nhiều lắm, tôi biết có cái bà đó bà người Hoa ở bên Campuchia, bà lấy chồng rồi sinh ra một cặp song sinh, rồi cái ông chồng ly dị, thì bà mới đem hai đứa con, nó mới có 8, 9 tuổi, bà đem bà gửi cho một cái người quen, người đó thì không phải bà con mà lại làm cái nghề chài lưới, bà mẹ thì bôn ba ở chợ, đi buôn bán ở Campuchia còn gửi hai đứa con cho cái người quen, mỗi tháng bà đóng tiền đàng hoàng nha, mà cái người đó lấy tiền nhưng mà đối xử rất là tệ, cứ đúng bữa vậy là múc chén cơm để cái trứng, ghim cái dưa rồi đưa, chứ còn không có chăm sóc gì hết, mà bắt làm việc quần quật, ra gỡ lưới, biết gỡ lưới không? năng chang chang mà tới một ngày kia bà tình cờ bà đi về, bà thấy cái cảnh bà ứa nước mắt, bà hốt hai đứa con đi, hai cái cô này, hai cái cô bé đó là may, còn có nhiều trường hợp đó là tới lớn tuổi luôn, phải sống nhớ mẹ, thương cha. Mà tại sao sát sanh nó bị cái nghiệp đó? là bởi vì khi mình giết một con chim, mình bắt một con nai, mình không biết là mình đã để lại một bầy con. Nếu mình giết đó là con cá mẹ hoặc con nai mẹ là coi như cái đê mà đó cái mấy con cá con với nai con là nó mất mẹ đúng không ta? Hoặc là một cặp uyên ương, một cặp trống mái mình tía hết con thì cái con còn lại nó sao? nó ở có một mình, cho nên sát sinh tội nó nặng là nặng chỗ đó, ngoài cái chuyện mà mình cướp đoạt mạng sống của người ta, nó còn tạo cái nghiệp phân ly đó, nó ghê vậy đó, nó ghê vậy đó và còn có người trước khi giết còn hành hạ nữa chứ, có không? có hành hạ, cho nên chính vì những cái khác biệt trong tâm tư của mình nó dẫn đến cái khác biệt về thiện ác. Và chính vì khác biệt thiện ác cho nên khi mình làm ác hoặc là mình làm thiện cái quả báo nó không giống nhau. Xong chưa? Bây giờ ghi cái này nè. Bữa nay mình học, vậy là cái bài thất tịnh là mình nhớ chưa ta?

Sáng nay mình học bài khác, cái bài này cũng chua, bởi vì bắt buộc học là phải chua phải không ta? Hay là muốn học dễ dễ, học dễ thì tôi cho học niệm Phật nghen, dễ đó. Cứ ăn rồi niệm hoài thì nó dễ nhớ, nhưng mà tới hồi tôi đi thì cái đầu nó bơ trở lại, còn học nó chua thiệt nhưng mà bắt buộc, nếu mà tôi là quý vị tôi rất là hạnh phúc là bởi vì nó chua, nhưng ít ra tôi cũng có một cái niềm tin là tôi đã được học giáo lý, ghi.

Tất cả chúng sanh trong vô lượng vũ trụ đều có đồng đúc cách mấy luôn nằm gọn trong 6 nhóm khuynh hướng tâm lý:

- 1/ Nhóm Dục Tính là suốt đời đi tìm cái mình thích và gặp gì cũng có thể dính mắc, nhóm dục tính là suốt đời chỉ sống để mà đi tìm cái mình thích mà đã vậy gặp cái gì cũng thích, là nhóm dục tính.
- 2/ Nhóm thứ hai là nhóm Nộ Tính. Là suốt cuộc đời chỉ biết là mâu thuẫn, xung đột và bất mãn với người khác, không vật nào, cảnh nào làm cho người này được hài lòng. Tức là người thì nó xung

đột bất mãn đúng rồi, mà vật và cảnh nó cũng không có hài lòng. Bưng dọn cho nó ăn nó hỏi sao nguội vậy, mình đem hâm nói sao nóng sao húp, hiểu không ta? cỡ nào nó cũng gây hết, có, chúc cho quý vị sớm gặp người chồng, người vợ như vậy để mà hiểu được giáo lý, tôi gặp rất là nhiều phật tử không có cách nào mà họ vui, cái mặt giống người bị táo bón.

3/ Ba là Độn tính là người chậm hiểu, lười suy tư và thường xuyên ngộ nhận, đó là cái hạng Độn Tính.

4/ Bốn là Đãng Tính. Là không có chủ kiến, lập trường, nay trắng, mai đen, sáng thiện, chiều ác. Có hạng này có không ta? Tức là nghe thầy Minh Niệm, cũng chạy theo nghe Hòa thượng Nhất Hạnh, chạy theo nghe thầy Chân Quang, thầy Nhật Từ, chạy theo, nghe Ôn Từ Thông, chạy theo ôi Ôn nào về cũng chạy theo, chạy theo cuối cùng không biết theo Ôn nào, thì dĩ nhiên bậc hiền trí là mình phải nghe, đúng. Nhưng mà mình phải có cái quan điểm chứ, hiểu không? thì mình theo Ôn Từ Thông, mình thấy toàn bộ Tăng ni còn lại là nó trật lất, cái lúc mình theo thầy Minh Niệm mình thấy toàn bộ Tăng ni còn lại là trật lất, rồi có lúc mình theo Ôn Nhất Hạnh mình thấy nguyên cái Tăng ni còn lại là trật lất, hiểu không? vậy cả đời mình không biết ai đúng, cứ rồi ít bữa cái chán Ôn Nhất Hạnh mình chuyển qua cái Ôn khác, đại khái như vậy, hiểu không? đó là Đãng Tính.

5/ Hạng thứ năm là Mộ Tính, là hạng nhiều niềm tin, dễ dàng tín nhiệm và tin cậy người khác. Ở ngoài đời là người nhẹ dạ cả tin, còn theo đạo thì dễ là cái người nhiều đức tin các vị hiểu hả? Tức là vô chùa là... hôm qua tôi mới nói mà các vị không có nghe, có người tinh tấn nhiều, siêng chạy vô là chùi cầu, rửa chén, có người thì nhiều trí tuệ chạy vô là lên thư viện hoặc là lên kiểm thư Tăng ni học hỏi giáo lý, có hạng nhiều niềm tin thì chạy lên chánh điện khẩn tùm lum hết, đốt nhang rồi xin xăm, rồi lạy lục lấy tay vuốt trán, vuốt tóc, có không? ở đây có ai lạy mà vuốt tóc không ta? Đó là Mộ Tính, tức là nó đi theo đạo mà nó không có màng ông Sư nói đúng, nói sai, nó bất biết, nó cứ thấy Sư là nó tin, nhưng mà nó có bợ nay nó tin ông này, ngày mai nó tin ông kia nhưng mà lúc nào nó cũng tin hết.

6/ Cuối cùng là Ngộ Tính là người hiểu nhanh, hiểu sâu và luôn biết phản biện. Biết phản biện không? biết nghi ngờ nhận thức của bản thân. Bởi vì đa phần mà chúng sanh phàm phu nó bị cái bệnh rất là kỳ. Một, ngu không biết gì hết. Hai, biết ba mớ thấy đó là vũ trụ, thấy đó là chân lý, có không? Một là ngu không biết gì hết, còn hai nó biết ba mớ thấy đó là coi như là vũ trụ, lấy đó làm thước đo, hai cái này không có cái nào xài được hết. Cái hạng mà Ngộ Tính, cái hạng này là hiểu nhanh, hiểu sâu nhưng mà đặc biệt là luôn biết phản biện, tôi nói không biết bao nhiêu lần, khi bắt đầu một công việc, khi khởi hành một cuộc đi thì mình nên luôn có hai câu hỏi. Khi bắt đầu mình hỏi là ta có đúng đường chưa? Và khi đi được qua một mớ, một đoạn thì mình phải hỏi là ta còn đúng đường không? Thì đây là Ngộ Tính. Còn cái hạng mà Mộ Tính thì nó thương ai là nó bèn tin người đó. Mà về cái mặt này phải nói là nam thì tôi thích là nữ. Nữ là muốn theo một ông sư phụ cái đầu nó phải làm việc rất ráo nó mới theo. Còn nữ là trong kinh nói, nữ nó theo ông sư phụ, một là nó mê giọng nói, hảo tướng, tiếng tăm, hình thức cư xử, cư xử nhẹ nhàng, lịch sự, tế nhị là nó theo, nói gì cũng được miễn là thấy mặt mũi ổng sáng sủa, giờ kêu nó trồng chuối nó cũng trồng nữa, có, nữ nó vậy, hên gặp ông mình sư thiện hữu không nó gì, gặp ông thầy tào lao là ăn cho hết. Nha Trang nói ăn cho hết biết không?

Như vậy thì tổng quát chúng sinh trong đời từ con giun, con dế cho đến Phạm Thiên chúng sanh cao cấp nhất thì đều nằm gọn trong 6 nhóm này.

Chính vì cái khuynh hướng tâm lý khác biệt nhau cho nên cái đường lối mình tu tập cũng phải khác nhau mới thích hợp. Thích hợp ở đây có hai:

- Một, thích hợp trên đường đi (journey), giúp cho thiện pháp phát triển dễ dàng, mau chóng, suôn sẻ.

- Và thứ hai đó là thích hợp ở đích đến (destination).

Thích hợp trên đường đi là sao? Là có những cái pháp môn mình theo nó là cái lòng lành của mình nó mạnh mẽ. Đức tin, trí tuệ, thiên định, chánh niệm, từ bi, ào ào phát triển ào ào. Đó gọi là thích hợp trên đường đi. Nhưng mai này mình không có đắc đạo bằng cái pháp môn đó, hiểu không? Nó chỉ là thích hợp trên đường đi thôi.

Còn cái thích hợp đích đến là sao? Có thể ngay bây giờ mình không thích nó, nhưng mà mai này là mình lại đặc đạo bằng cái đề mục đó, và chỉ có đề mục đó nó mới đập nát cái phiền não của mình. Đúng hay sai? Có hiểu tôi nói gì không? Hiểu hả?

Thí dụ như bây giờ nè, quý vị tu thiền, tu hành là quý vị thích niệm Phật đúng không? Thích niệm hơi thở rồi đúng không? Thích Chánh niệm cùng tứ oai nghi đúng không? thích quan sát cảm thọ để chịu, khó chịu trong cơ thể mình, đại khái là tu đây là tâm tham, đây là tâm sân, đây là ngã mạn hay là tà kiến hay là phóng dật, đây là bủn xỉn, đây là ganh tỵ, sượng lắm, nhưng tới lúc đặc đạo khó nói lắm, tùy cái căn duyên mà có người đặc đạo bằng một cái đề mục mà chính họ không ngờ tới, chẳng hạn như bữa tôi giảng tôi có nói rồi, có nhiều người cả đời niệm đề mục hơi thở, số tức quen, nhưng tới lúc đặc đạo là đặc đề mục bằng đề mục niệm khổ mà đặc, hiểu không? cả đời tu hơi thở, tu 80 năm mình đến năm 81 bị trọng bệnh thì trong lúc quan sát cái cơn đau của chứng bệnh, bèn đặc A La Hán, bởi vì sao? vì sao? là bởi vì chỉ có bị cái cơn đau xé gan, xé ruột đó người đó mới chịu phá được cái ngã trạch, thấy cái thân này là của nợ, hiểu không ta? Hồi đó giờ cứ hít vào thở ra hít vào thở ra vậy đó thì tốt quá, Chánh niệm tốt quá nhưng mà cái đề mục nó không đủ để đập cái phiền não của mình, phiền não mình phải đợi cái gì đó mà cái búa phải búa tạ, cái búa mà 90kg mới đập được nó hiểu không? hồi đó giờ mình tu mình cứ xài cái búa 3kg đập cho nó nhẹ, nó vừa tay. Nhưng muốn đập nát cái phiền não phải xài cái búa 90kg. Hiểu không?

Như vậy thì kể từ hôm nay, khi tôi đi rồi nghe nói đề mục thích hợp các vị phải nhớ thích hợp nó có hai. Thích hợp là bởi vì nhờ mình tu cái đề mục đó mình tu mình có tiến bộ, nhưng mà cuối cùng nó không dắt về đâu hết. Còn cái cách thích hợp thứ hai là theo nó, thì chưa nhưng mà nó lại giúp mình được việc. Hiểu không?

Thí dụ tôi nói hoài, bà mẹ quê gửi đứa con lên phố cho hai người cậu. Cậu ba là ông giáo già rất là khó khăn nhà nghèo, đã nghèo mà còn tánh khó khăn, mà ông kèm người học rất là tốt. Ông kèm là đậu. Đó là cậu ba. Còn cậu tư là tay thương gia giàu có, cứng cháu vô cùng, thì mình nên gửi con cho hai người cậu, nên gửi cho cậu nào? mà hai cậu đều thích hợp đúng không ta? muốn cho con nó học giỏi thi đậu thì là cậu ba mà đúng không? Rất là thích hợp đúng không? Cậu ba, nói về ăn học là cậu ba. Nhưng mà mình cứng con, mình xót con, gửi cậu tư cho nó êm ấm cuộc đời nó, hiểu không? cả hai cậu đều thích hợp phải không? Vấn đề là mình muốn con mình nó ra sao, hiểu hả? Chứ mình, mình không thể là mình vì mê cái chuyện học hành mà mình chê cậu Tư là không có được nha. Tại vì cậu Tư rất là cứng cháu, cứng lắm, giao cho cậu Tư là coi như bà má ở dưới quê là yên tâm không có cái gì lo hết.

Đó là cậu Tư ông giàu lắm, ông dám mua mô tô cho đứa cháu nó chạy, cứng đến mức gửi đi học hè đó mà mua mô tô cho nó luôn. Nhưng mà có điều nói chuyện ăn học thì hình như cha này không được, phải không ta? Hiểu không? Đó. Còn cái cậu ba nghèo mà còn khó nhưng mà ông kèm là phải đậu, thì tùy quý vị, quý vị chọn cậu ba, cậu tư, thì cả hai cậu tôi nói trước, cả hai cậu đối với tôi đều thích hợp hết, đều là hai đề mục thích hợp nhưng mà cái chuyện mà quý vị khoái cậu nào thì cậu đó phải thích hợp hiểu không ta? Rồi nghe kỹ rồi phải không?

Như vậy thì tất cả chúng sanh gom gọn lại là 6 nhóm phải không? Và tiếp theo kể từ giây phút sơ phát tâm cầu đạo Bồ Đề. Có hiểu mấy chữ này không? Tức là bắt đầu mà nguyện cái quả bồ đề đó, thì 6 nhóm tâm lý trên đây. 6 nhóm tâm lý ghi rồi phải không ta? tự nhiên năm gọn trong 3 nhóm, hồi nãy mình kể 6 bây giờ tự nhiên tới đây nó lùa còn có 3 nhóm thôi, giảng vậy mà không nhớ, hồi tối có mấy cái đám kia có học không? hồi tối không có học? coi như cái lớp học là không cho vào nữa chừng, không có cho ra nữa chừng bởi vì mấy cái tên mà nó vào nữa chừng nó không có hiểu cái gì hết, rồi mấy cái tên mà nó ra nó đi về nó bỏ lớp nữa chừng nó cũng không hiểu gì hết, bây giờ các vị mới thấy, tại sao người ta đòi chém tôi là bởi vì tôi mở lớp rất là khó. Thứ nhất không tổ chức lớp học ở địa phương muốn dân Nha Trang học giỏi phải tổ chức ở Bảo Lộc, có nghĩa là nó phải dốc lòng mới dám bỏ Nha Trang nó về Bảo Lộc. Rồi hết cái đám Bảo Lộc nó về Nha Trang, chứ còn mà dạy ở Nha Trang mà cho đám Nha Trang đó, gà cậy ngõ mà chó cậy chuồng, có nghĩa là nó giận cái nó bỏ đi về, nó nguây nguây nó đi về, xúc phạm quá, tổn thương quá, tự ái quá, bỏ đi về, mà nó học như vậy 18 đời Phật nó cũng không có giỏi được, gà cậy ngõ, chó cậy chuồng.

Tức là trước hết tất cả chúng sanh nó có 6 nhóm. Nhưng mà kể từ lúc mà nó có cái lòng cầu đạo bồ đề tự động nó lùa vô 3 nhóm.

Trước khi đặt chân vô cái lớp này thì ở đây đủ thành phần hết. Nội trợ nè, thương gia, bác sĩ, y tá, luật sư, bác sĩ phải không ta? trước khi vô đây. Nhưng mà khi lọt vô đây rồi thì chỉ còn ba nhóm đó là đã ly dị, còn độc thân và còn nguyên cặp hiểu cái đó không, hiểu hả? Tức là chưa vô đây thì tùm lum hết luật sư, bác sĩ vô đây tôi đẹp bà hết không có còn luật sư, bác sĩ vô đây tôi chia 3 nhóm mới. Hiểu không ta? Đã ly dị, còn độc thân, rồi còn nguyên cặp.

Ông Diêm Vương ông nói đũa nào mà thủy chung với vợ đứng bên, đũa nào ngoại tình đứng bên, thì có 2 bên, có đũa thì nó có lúc ngoại tình, có lúc thủy chung, đũa nó lấy luôn vợ bạn nữa thì ông nói lên ngồi với tao, mà ghê có nhà thờ, tội lắm ông cha, ông mới về ông nhận nhiệm sở, ông nói tôi nghe đồn cái giáo xứ này thì đàn ông sợ vợ lắm, bây giờ bữa nay làm cho ra ngô, khoai mới được, ai sợ vợ đứng qua bên, ai không sợ đứng qua bên. Nguyên cái giáo xứ đứng qua bên sợ vợ hết, riêng có cái thằng đứng mình vậy nè, đứng cái phía không sợ vợ, ông mời anh lên phát biểu hỏi tại sao anh gan vậy ảnh tại vì vợ kêu đứng đây, người cuối cùng là coi như là ông cha ông nói bây giờ ít ra phải còn trượng phu ở đây, mời ông lên phát biểu, ông lập cặp ông nói dạ dạ bà kêu đứng đây. Như bữa tôi kể cái chuyện mà cái ông đó mấy chục năm đi chùa mà chuyện gì cũng tùy duyên hết, người ta tưởng đặc đạo ai ngờ là biết ra vợ ông tên Duyên, chuyện gì cũng tùy duyên hết, chuyện buồn vui gì ông cũng nói thôi tùy duyên đi, nói chết rồi ông đặc đạo, vợ ông tên duyên. Cho nên Nguyễn Tất Nhiên mới có câu mà “yêu người tên Duyên đau Khổ muôn niên” dễ sợ, mà mấy chục năm trời ông gặt nguyên đạo tràng, đạo tràng nó đồn cha này tu ghê quá, coi như là buồn vui gì đi nữa, nắng mưa, gió lạnh, nắng trời nóng cái gì cũng người tùy duyên hết, cuối cùng phát hiện ra vợ chả tên Duyên, chả vô địch sợ sợ.

Thì khi mà kể từ lúc sơ phát Bồ đề tâm, cầu đạo Bồ đề thì tự nhiên 6 nhóm này nó bị lừa vô 3 nhóm. Đó là:

- Lấy Niềm Tin làm chủ đạo.
- Lấy Tinh Tấn làm chủ đạo.
- Và lấy Trí Tuệ làm chủ đạo.

Hiểu không? Lấy niềm tin làm chủ đạo. Tinh tấn chủ đạo. Tinh tấn là tinh tiến. Tinh tiến. Mỗi miền đọc mỗi khác, miền Bắc đọc là Nam mô rước sư Lưu Ly Quang Vương Phật.

Ok, kể từ cái giây phút mà sơ phát Bồ đề tâm, cầu đạo Bồ đề vô thượng thì tự nhiên 6 nhóm đó nó lọt vô 3 nhóm này, tức là nó lấy Niềm tin làm chủ đạo, nó lấy Tinh tiến làm chủ đạo và nó lấy Trí tuệ làm chủ đạo.

- Thì cái đũa mà niềm tin mạnh thì trí nó mạnh hơn tinh tấn. Cái đũa nào mà nó lấy niềm tin chủ đạo thì ở trong cái đầu của nó là cái gì mạnh nhất? niềm tin mạnh nhất. Niềm tin mạnh nhất nhưng mà Trí nhiều tinh tấn.

- Rồi cái nhóm thứ hai là cái nhóm Tinh tấn. Nhóm tinh tấn thì cái số một nó là tinh tấn đúng rồi phải không ta? nhưng mà cái niềm tin nó mạnh hơn trí tuệ.

Bữa tôi ra tiệm cái bà chủ bà đưa tôi bình trà, bà nói cái này mình làm bằng tay thầy, tôi nói bằng chân nó mới tốt, bà nói đâu có được, chân sao mà làm.

- Hạng trí tuệ thì dĩ nhiên trí tuệ là số một đúng không ta? Ở cái hạng trí tuệ thì Tinh tấn nó mạnh hơn niềm tin.

Còn hạng niềm tin thì trí nhiều hơn tín. Còn hạng tinh tấn thì niềm tin nhiều trí tuệ. Rồi bắt đầu nghe nè.

Bậc Tinh Tấn là thiện năng phục vụ.

Bậc trí tuệ giác phần chóng đặc.

Vì căn cơ xuất sắc hơn thường.

Trí nhân tâm tánh như gương.

Nên khi quan chiếu vô thường nhận ngay.

Bậc đức tin lâu ngày như trí.

Vì tính nhân nghĩa nó rõ ràng.

Tính nhân thì cá tính đoan trang.

Lại ưa mến chuộng nhị đoan nghênh thần.

Bậc Tin tấn thì năng phục vụ.

Kém khôn ngoan chẳng đủ niềm tin.

Thế nên khó đắc giác minh.

Lâu hơn trí tuệ niềm tin mấy lần.

Ba hạng này nè, hạng lấy trí tuệ làm chủ đạo thì tu nhanh hơn hạng lấy niềm tin làm chủ đạo, mà cái hạng niềm tin lại nhanh hơn chẳng hạng lấy tinh tấn làm chủ đạo, mà hỏi tại sao, thì mình liếc mình thấy ở đâu có trí tuệ mạnh thì ở đó đi trước, liếc vô coi phải không? trong Kinh nói Thích Ca Mâu Ni là trí tuệ, cho nên lúc mà Phật Di Lạc tu 3/4 thời gian, 3/4 thì Phật Thích Ca mới sơ phát Bồ đề Tâm cầu Phật đạo. Vậy mà Phật Thích Ca thành trước hiểu không? Tức là Phật Di Lạc lúc đó tu 12 A tăng kỳ rồi thì Phật Thích Ca mới bắt đầu. Thì trong khi đó là Phật Thích Ca đủ 4 A tăng kỳ bèn đắc, thì Phật Di Lạc là người kế tiếp, chậm, nhớ nha.

Tức là trong vòng luân hồi nói chung thì chúng sanh được chia thành 6 nhóm tâm lý. Nhưng mà kể từ lúc mà cầu đạo thì tự nhiên 6 nhóm đó, nó tự nhiên nó chun vô thành 3.

- Tức là lấy niềm tin làm chủ đạo.

- Tinh tấn chủ đạo.

- Trí tuệ làm chủ đạo.

Thì cái hạng tinh tấn, thì ở cái hạng này thì cái niềm tin nó mạnh hơn trí tuệ. Còn hạng niềm tin thì trí tuệ mạnh hơn tinh tấn. Còn cái hạng mà trí tuệ thì tinh tấn mạnh hơn niềm tin. Ghi có đúng vậy chưa?

Ở giai đoạn tiền đắc đạo. Tiền là trước phải không? thì 3 nhóm này lại hoán chuyển thành ba nhóm khác, hiểu không?

- Nhóm nhiều đức tin.

- Nhóm nhiều thiên định.

- Và nhóm nhiều trí tuệ.

Có nghĩa là từ 6 nó đổi thành 3 phải không? 3 đổi thành 3, 3 cái kia nó đổi thành 3 cái này. Hiểu không? Phải hiểu chứ cái đó, có hiểu không ta? ớn quá, tự nhiên nhóm 3 kia thành 3 này.

Cái này quan trọng nè, muốn chứng Thánh phải chứng Tứ Đế. Tứ Đế định nghĩa rồi phải không?

mà trước hết là Khổ Đế. Hiểu rồi ráo triết để Khổ Đế thì lập tức thấy rõ ba Đế còn lại trong cùng

lúc. Như biết rõ đây là má mình, thì cũng lập tức biết rõ đây là dâu của nội và con gái của ngoại, vợ của ba đúng không? Không có cần phải trước sau đúng không? Khi xác định đây là má mình thì lập tức mình hiểu rằng đây là vợ ba, dâu của nội và con gái của ngoại hả? hay là sáng hiểu cái, chiều hiểu một cái? Như cái ông đó, thằng con nó hỏi ba, ba tuổi gì? nói tao sừu, thằng con mày tí, ủa vậy không lớn hơn ba hả? ông nói ở há, nhưng mà nhớ để mày có tao rồi mà ta, có trường hợp đó, có nghĩa là thằng chả hơi lẩn cấn tại vì đúng là thằng con tuổi tí, nó phải lớn hơn ông chứ, nhưng mà ông nhớ man máng là hồi để nó ông có rồi, hiểu không?

Quý vị biết người Nha Trang mình cái xác quý lắm biết không, chớ hiển tạng, cái sọ mình nó mắc tiền mình cả đời không có xài nó mới nguyên, đầu nó không suy nghĩ cho nên là nếu mà bị vấn đề thần kinh về não mà ra Nha Trang là đi lộn chỗ rồi, bị mấy người hiển tạng, không phải hiển mà bán nội tạng, mua nhằm cái sọ Nha Trang là chết luôn, 8 tỷ đô la vì cả đời nó không có xài, mới nguyên, còn mấy cái tỉnh kia nó xài nát bét, ế cho không, người ta không chịu xài, cái dân Nha Trang...

Thấy Khổ Đế triết để là thấy rằng Thân Tâm này chỉ là một với Tam Tướng và Tam Tướng chính là Thân Tâm này. Tức thấy rõ nước chính là sóng và sóng chính là nước. Cái này hơi khó, tức là hành giả rất ráo lúc nào đó hành giả thấy rằng mình chớp tắt, chớp tắt thì mình chính là cái chớp tắt. Mà cái chớp tắt đó chính là mình mà vấn đề mình không có tu cho nên mình nghe, mình thấy nó kỳ kỳ, chứ thật ra mình chỉ là cái chớp tắt. Cho nên cứ đòi học giáo lý tôi đã từ chối 3000 lần tôi nói không có được, Nha Trang nó học không có nổi, ép tôi quá thì tôi ra đây tôi giảng cho nó tồn tới già, mai một nó nghe tới Phật Pháp nó xanh mặt, nó chạy cong đôi luôn, khó hiểu, hiểu chưa?

Người đắc đạo thấy rõ Khổ Đế sẽ thấy rõ ba Đế còn lại và thấy Khổ đế chính là thấy rõ Tam Tướng trong Tâm và Vật, biết Tam tướng phải không ta? Vô thường, khổ vô ngã gọi là Tam tướng đúng chưa? Cái câu này mới quan trọng.

Thấy một tướng cũng là thấy hai tướng còn lại. Tùy căn cơ mà tướng nào nổi bật nhất? biết nổi bật không? bây giờ các vị nhìn tôi nè. Khi một người đàn ông họ nhìn đàn bà họ chú ý cái gì trước? tùy người đàn ông, có người đàn ông nhìn cái mặt trước, có người nhìn cái form, cái dáng phải không? có người đàn ông họ quan sát cái phụ kiện, coi con nhỏ đó có xài đồ hiệu không, để mình đào mỏ có

không? có đó, chứ còn có nhiều đũa có nhiều thẳng mục đích nó đào mỏ, cái chuyện đẹp xấu coi như vút đi, nó coi mình có mang đồ hiệu không để nó đào, chứ còn đào nhằm trên cái mỏ đá ong, cái mỏ muối đào cái gì. Nhưng có ông thì quan trọng cái mặt đúng không? rồi trong cái mặt đó, mỗi ông, có ông nhìn môi, có ông nhìn mắt, như tôi là tôi nhìn cái người khác phải tôi hay để ý con mắt, nếu mà thấy họ có nhìn tôi, tôi mới nhìn lại, còn thấy họ ngó chỗ khác tôi không có nhìn, hoặc là mình coi mắt bồ câu con đậu, con bay mình cho nó đi luôn.

Có nghĩa là tùy vào cái khuynh hướng tâm lý mà khi ta nhìn một món đồ, ta chú ý cái gì trước? Nhìn cái bình trà mình chú ý cái quai, cái nắp hay là cái vòi đúng không? Nhìn một người phụ nữ mình nhìn tóc, nhìn mắt, nhìn môi, nhìn miệng, nhìn form, nhìn dáng hay nhìn phụ kiện? Và Tây nó lạ lắm, nó nhìn mình nó nhìn đôi giày, một là lịch sự nó không có nhìn mình, nhưng mà một khi nhìn là ngó đôi giày trước, coi mang giày gì, lý do thì tôi không hiểu nó, Tây á, thì hình như có lẽ tôi nghĩ chắc là do lịch sự, nó không có nhìn mặt mà nó nhìn đôi giày trước, sau đó nó mới nhìn mặt mình, Âu Mỹ.

Người nhiều Niềm tin thấy rõ vô thường, thấy vô thường nổi bật. Người nhiều Định thấy khổ nổi bật. Người nhiều trí thấy vô ngã nổi bật. Hồi này giờ tôi đi một vòng cố ý tôi nhét cái này vô, cái giai đoạn tiền đắc đạo. Người nhiều niềm tin thì thấy cái vô thường nổi bật, nó nổi bật nhưng mà vẫn phải thấy hai cái sau phải không? Hồi này mình có ghi cái đó không ta? Người nhiều niềm tin thì phải thấy cái tướng vô thường nổi bật. Người nhiều định tâm thì thấy cái khổ nổi bật. Người trí tuệ thấy vô ngã nổi bật.

Trí tuệ giác ngộ của tất cả Thánh nhân luôn giống nhau nhưng ở giai đoạn tiền đắc đạo thì tùy căn cơ mà mỗi người có một cửa vào giải thoát khác nhau. Từ đó trí tuệ giác ngộ...

viết chậm kinh hoàng, quý vị mà bán xác là tiền không, nhìn các vị tự nhiên tôi nổi lòng tham, có biết nón sơn không? hình như ông là người Nha Trang phải không? tại vì ông chỉ sản xuất cho mấy người xài để đội nón thôi. Người ta có cái lỗ tai thì để nghe pháp, người Nha Trang có này để đeo kiếng.

... Từ đó trí tuệ của người nhiều Đức tin được gọi là vô tướng giải thoát vì do thấy mọi sự luôn chớp tắt, không có hình dáng cố định (vuông, tròn, dài, ngắn, xanh, vàng, đỏ, tím...) hiểu không? Thì nó cái nào cũng chớp tắt hết mà. Còn mình thì sở dĩ mình thấy cái này đẹp, cái kia đẹp là bởi vì mình tin tưởng nó có cái gì đó kéo dài hiểu không ta? Mình thấy cái nhà đó nó đẹp, hòn đá nó đẹp, viên sỏi nó đẹp, chiếc nhẫn đẹp, mắt kiếng đẹp. Nhưng mà đối với cái người mà quán chiếu vô thường mà tới mức, thì cái gì nó cũng chớp tắt, chớp tắt thì nó làm gì có vuông tròn. Hiểu không? Gọi là vô tướng là vậy đó, formless. Trí tuệ giác ngộ của người Định mạnh thì gọi là vô nguyện giải thoát vì hai lý do:

- Phải tập trung mới thấy rõ thân này là khổ. Có đúng vậy không ta?

bây giờ quý vị không tin bây giờ tôi đẹp tôi không có dạy tôi đi ra ngoài, quý vị tự làm có đúng? ngồi thẳng lưng vậy nè trong vòng 3 phút các vị thấy kỳ lắm, có thử chưa? nhìn mặt có thử lần nào chưa? dòm thấy cái mặt vậy đó mình không biết cái thân mình khổ, bây giờ dễ lắm, thẳng lưng lên, xếp bằng, thẳng lưng lên, thẳng lên nhìn thẳng về phía trước, cầm thẳng về phía trước trong vòng 3 phút là thấy ngứa. Nó ngứa, nó nhột, rồi nó không có để yên, phải có định và do Định mạnh thì khổ mới xuất hiện nhiều có đúng không? mà cũng do Định mạnh mình mới thấy được khổ nhiều. Hiểu không? Toàn bộ đời sống này và vô lượng vũ trụ đối với họ không có gì đáng để ước ao nên trí tuệ giác ngộ của họ được gọi là Vô nguyện giải thoát.

- Đối với hạng hành giả nhiều trí tuệ do thấy toàn bộ Thân Tâm của mình và vô lượng vũ trụ được lấp rập bởi vô số thành tố rời rạc, không có gì là một. Không có chúng sanh thọ giả. Đúng là cái này tôi giảng mà các vị nó bư quá, đọc viết, đúng là lớp học mà đọc cho chép kiểu ABC này mất thời gian vô cùng. Nhìn các vị càng đi xa càng nhớ em, càng nhớ em càng đi xa, có nghĩa là nói tới Nha Trang cứ đi thôi, mai một đi ngang, đi máy bay ngang không dám dòm. Đi ngang Nha Trang nghe mỗi cổ giảng lâu quá, càng đi càng nhớ em, đúng, mà càng nhớ em phải càng đi xa.

Hồi xưa đến giờ mình không biết đạo đó mình kêu mình không biết nhân quả báo ứng đúng không? nhưng mình biết đạo rồi mình thấy là làm thiện thì được sướng, làm ác thì bị khổ, cái đó gọi là thọ giả.

Thọ giả có nghĩa là cái người phải chịu các cái quả báo. Nhưng mà đến lúc mà mình học tới nơi mình thấy là tất cả là chỉ là những thành tố tâm, tâm sở mấy chục cái nó trộn thành một nùi. Chớp tắt, chớp tắt. Ai có học duy thức, ai học A Tỳ Đàm thì mới thấy mình không có gì là một hết, hiểu không? được gọi là một chúng sanh nó gồm với hai phần, phần hồn và phần xác. Phần xác thì nó là đất, nước, lửa, gió. Còn phần hồn thì nó gồm có Tâm thiện và Tâm ác. Mà Tâm thiện thì nó gồm có mấy chục cái Tâm sở, và Tâm ác cũng mấy chục cái Tâm sở. Tâm sở tức là những cái thành tố tâm lý đó nó cộng lại nó làm ra. Cho nên bây giờ nói theo khoa học đi, mình có tới 35.000, tới 40.000 tỷ tế bào nó làm cái nên cái Thân, Tâm mình, ngàn tỷ chứ mình không có cái gì, là bây giờ mình cắt cái móng tay mình ra, mình tưởng trong đó là móng tay không có quá trời cái vấn đề trong đó, chứ không phải là mình cái móng là hết chuyện, NO. Một giọt máu nó chứa đủ chuyện hết, ai học về criminology, cái hình sự học, người ta có thể một sợi tóc, một tí nước bọt trong cái đầu thuốc lá, người ta truy ra nguyên một cái họ hàng, hàng hốc của một người các vị biết chuyện đó không? ai biết chuyện đó không ta? Và các vị biết rằng là Kim Jong-il, Kim Jong-un, họ rất là cẩn thận khi họ đi nước ngoài, thuốc lá của họ, cái khăn giấy của họ, khăn lau mũi, khăn lau miệng của họ, everything của họ xài là họ đem hết về, họ không có dám bỏ ở hoa viên Nha Trang. Vì sao? Vì đối phương chỉ cần nó lượm cái đó về, nó biết tình trạng sức khỏe của ông, tiểu đường týp II, sỏi thận, sạn mật, cao máu.

Tôi mới nhớ có lần đó một buổi trưa đó ở một cái tiệm rượu ở Cali có cái thằng nó say rượu nó đi ngang nó thấy có tấm bảng để cần tìm người thử rượu, cái nó mới đi vô nó xin, thì con nhỏ nhân viên thấy nó uống rượu mà hôi rình, nhỏ nhân viên không dám từ chối, bên Mỹ mà từ chối nó kiện mình kỳ thi, cái nó mới lấy một ly ra nó đưa cho ông thử, anh nếm nếm, nói rượu vang Bordeaux 1982, cái đưa qua ly khác anh nếm, rượu vang Paris 1986, anh nếm được hết. Cuối cùng cái con nhỏ này nó thấy ngán quá nó chạy vô nó nói với ông chủ cái thằng này ngó không có được, nhưng mà nó giỏi quá phải làm sao? cái ông nói nhỏ, nhân viên nó chạy ra nó đưa ông ly khác, ông nếm có bầu 2 tháng rưỡi, nếu không nói cho tao biết không nhận tao, tao nói luôn tên của đứa bé luôn. Cái này là chuyện hài nhưng mà hiểu không? Có nghĩa là, có nghĩa là câu chuyện nhiều người tưởng là chuyện hài nhưng nó sâu thế này.

Trên thế giới này không có gì qua đi mà không để lại dấu vết. Và Bao công có nói muốn người không biết mình đừng làm đúng không? Người có biết chút ít về cái criminology thì sẽ thấy dễ sợ lắm. Một tí, một cái đầu lọc thuốc lá nó truy ra không còn sót cái gì. Nhưng mà tại sao mình đi khám bệnh mà nó khám tùm lum tại vì tiền nào của nấy.

Các vị chưa có là tội phạm truy nã thì phải thử đàm, phân, nước tiểu, nước máu, chứ thử mà các vị mà cưỡng hiếp, giết người, cướp của, chống phá nhà nước, lật đổ chính quyền nhân dân, ví dụ như vậy cho mà một rõ tội đó, tôi chỉ xin các vị một sợi tóc thôi. Các vị từng ngủ ở đây đúng không? Rồi các vị đi đúng không? Không có dấu tay nha, không có dấu tay, chỉ có một sợi tóc rớt, nó moi cho ra sợi tóc của quý vị. Không phải là chuyện dễ, mà tại vì chẳng qua là bây giờ mình không có phải đối tượng đặc biệt cho nên mình xuống nó bắt mình thử tùm lum. Chứ còn nếu mà mình là một đối tượng đặc biệt đó thì một sợi tóc, đặc biệt như vậy, đó là thế giới vi mô và thế giới vĩ mô. Bây giờ hiểu chưa? hiểu cái thọ giả chưa? như vậy thì tất cả chúng sinh trong đời này nói chung là nó nằm trong 6 nhóm khuynh hướng tâm lý nhưng mà bắt đầu từ lúc mà nó phát Tâm nó tu hành thì tự động nó lọt vô 3 nhóm đúng chưa? Nhưng mà ở cái giai đoạn tiền đắc đạo thì 3 nhóm đó thành ra 3 nhóm khác, mà mỗi cái nhóm như vậy nó có một cái cách hiểu Tứ Đế khác nhau một tí.

Có đứa thì nó thấy... bắt buộc phải thấy Khổ Đế trước đúng không? Nhưng mà có đứa trong cái Khổ Đế nó thấy cái Vô thường trước. Có đứa nó thấy Khổ trước, nhưng mà trước thì không phải là cách đây 3 năm sau nó mới thấy hai cái kia, không có, đã nói rồi, nó nhìn nó thấy cái môi nhưng mà nó sẽ thấy trong vòng 1/4 nốt nhạc, hiểu không? chứ không phải là nó nhìn cái mỏ mình không là đủ, không có đâu, nó quét hết mới dám cười chứ, nó scan từ trên xuống, OK, nhưng mà cái điểm đầu tiên nó chú ý, nó focus, bằng cái mỏ mình trước. Có đứa nó coi con mắt mình trước, hiểu? chứ đừng có nói là nó chú ý cái này (cái miệng) là nó bỏ không phải.

Thì ở đây cũng vậy, do cái người Đức tin mạnh thì chuyện đầu tiên là nó thấy vô thường trước. Mà khi nó thấy được mọi thứ là vô thường thì nó bèn hiểu rằng cái gì vô thường, cái đó khổ, cái gì khổ cái đó vô ngã.

Còn cái tên mà Định mạnh thì nó nhìn mà nó thấy đời là khổ mà cái gì khổ là tại sao khổ? Vì nó vô thường và cái gì khổ vô thường thì nó vô ngã, bùm đặc.

Còn cái thẳng mà Trí nhiều thấy cái gì cũng vô ngã mà tại sao vô ngã? vì nó thấy vô thường và khổ, đặc, như vậy đó.

Thì cái trí tuệ giác ngộ của thẳng cha mà Đức tin được gọi là Đức tin mà thấy vô thường gọi là vô tướng, còn kia là vô nguyện và không tánh. Mình, không phải là mình phải cầm đầu, bắt lặc, cúi đầu bắt lặc trước cái khuynh hướng tâm lý, khuynh hướng tâm lý của mình hoàn toàn có thể được hoán chuyển hiểu không?

Ví dụ như thông qua các điều kiện gì ta? Tiền nghiệp, khuynh hướng tâm lý và môi trường sống. Do tiền nghiệp thì mình sanh ra mình hơi lừ đừ một chút, đúng. Do cái khuynh hướng tâm lý thì mình cũng là nằm trong cái nhóm độn phải không ta? Cũng lừ đừ. Nhưng môi trường sống, nếu mà mình ở trong một môi trường mà học đạo, nghe pháp, gặp gỡ thầy tốt bạn lành, thì tự nhiên thấy nó chỉnh sửa và cái quan trọng nhất là mình phải muốn nha, chứ mình không muốn là không được, mình không muốn là không được, nhớ, cái đó quan trọng lắm, nhớ mình phải muốn thì mình mới chỉnh sửa được, chứ còn đặng này mình không muốn là thua.

Cho nên hôm qua có cái cô, cổ chống, cổ nói tu mà miệng không có tốt, chấp, rồi bà kia nói học là chấp, thì mấy vị mà cao siêu thì họ cứ tới đây hoài, sao họ không lên núi họ phóng hào quang xuống, mà cứ lại đây cứ gây với mình hoài, thì ngày hôm qua, hai bà đó đâu mất tiêu, bà mất rồi? tới đây xúi người ta bỏ học là vì một bà là không cần nguyện nè, một bà không cần học thì hai bà nó nắm tay lên núi đặc cái không tánh giải thoát.

Thì phải nguyện, nguyện là đời đời con gặp mình sư thiện hữu, đời đời con có điều kiện sống thiện và đừng bao giờ có điều kiện sống ác, lời nguyện không có gì chỉ mấy điều thôi và nguyện đi con đường nhanh nhất như có thể, cái đó mới khó, nhanh nhất như có thể, chứ còn mà mình cứ thấy là thứ nhất không có tin pháp môn nguyện thì OK, tôi nghe mấy người đó tôi lại thương, tôi không có ghét mà tôi thương vì tôi biết chắc họ không tin là mình kiếp sau mình không có duyên gặp lại họ, mừng muốn chết luôn, chứ gặp lại làm gì.

Cho nên là phải nguyện bởi vì nguyện chính là cái dấu ấn tâm lý mình ấn vô trong cái dòng luân hồi và mình muốn thành Phật mình có nguyện không? nhưng mà họ cao hơn Phật bởi vì Phật phải nguyện nhưng mà họ không có nguyện, dân Nha Trang này cao nhân không, thập diện mai phục, ngọa hổ tàng long, dân Nha Trang này nè, cho nên không phải bình thường. Nhìn thấy ớn rồi.

Cho nên là bài sáng nay cộng cái bài ngày hôm qua có nhiều lắm không? hơi bị nhiều rồi và nên nhớ phải học mấy cái này nè. Tại vì mình là người si mà tôi cũng si, quý vị cũng si rồi mấy vị không cần học mình đừng đụng tới họ, học cái này tự nhiên nó bùng ra một số chuyện là mình biết rõ mình là ai? tại sao mà chúng sanh nó mỗi đứa nó chênh lệch khác nhau và trong pháp môn tu hành mình nên tu theo con đường nào và đặc biệt mọi thứ vô thường cho nên mọi đường lối văn hóa, chính trị, tôn giáo, pháp môn đều là những giải pháp tạm thời vì tất cả chỉ là dòng chảy, hiểu tôi nói gì không? Vì tất cả là một dòng chảy, cho nên phúc thay nói theo Kinh Thánh, phúc thay cho kẻ nào biết nghỉ ngơi bản thân và bất hạnh thay cho kẻ nào chưa gì hết đã thấy mình là cái rún của vũ trụ, trời cao đất rộng mà mình lại thấy mình là vĩ đại là chết cha rồi. Bởi vì ngày nào mình chưa có chứng Thánh thì mọi thứ trong đầu của mình và trong tay của mình đều phải xét lại vì cái gì cũng khả nghi đúng không?

Có một chuyện mà tôi thích ghê lắm, tôi mới kể ở Sài Gòn nè, không tôi gẽ 300 lần là có một cái trường Đại học Bách Khoa bên Nga đó nguyên đám sinh viên nó chế ra chiếc máy bay, xong rồi nó mời hết mấy ông giáo sư trong trường leo lên đó để mà nó bay thí nghiệm, mấy ông giáo sư mà trẻ đó mặt nó tái mét hà vì ông nghi cái đám này toàn ăn nhậu không à, cho nên ông biết là thế nào cũng rớt, ông run lắm, riêng ông giáo sư già ông tỉnh bơ, ông ngồi tỉnh bơ ông rờ râu, mấy ông giáo sư trẻ hỏi tại sao, tại sao mà ngài không run, ông nói nó cất cánh không có được làm sao mà rớt, tôi biết chắc, tôi biết chắc là nó không có cất cánh được, mà nó không cất cánh nó lấy gì nó rớt, hiểu tôi nó không? mình phải chắc như vậy đó, mấy ông kia là biết cái tụi này, mấy thằng sinh viên bất tài nhưng mình vẫn còn run.

Như cái chuyện mà tôi hay kể là cái anh chàng đó ảnh khùng, ảnh ăn xong ảnh chun trong tủ áo ảnh trốn, nhớ chuyện đó không? rồi mới chở đi bệnh viện, bác sĩ hỏi tại sao trốn, anh nói tôi không phải

con người tôi là hột thóc, sợ gà ăn. Cái bác sĩ chữa ảnh thời gian rồi cái thấy anh lành nói cho anh về, đến bữa sau gia đình chờ vô nữa thì bác sĩ hỏi sao? bữa nay thóc hay người, anh nói tôi là người mà sợ gà nó không biết, nên tôi trốn tiếp, thì có nghĩa là bây giờ anh biết không ta? biết không? nhưng mà cái biết này có chắc lắm không? sao không chắc? còn sợ gà, mà hỏi cái tướng mình như vậy mà sao mà lộn hột thóc được, cho nên chờ đi bệnh viện xong về là chả được mới có 50% thôi, biết chắc là đây là người rồi, nhưng mà sợ gà nó không biết, thì nguyên đám giáo sư này cũng vậy, mấy ông là người hướng dẫn mà, biết nguyên cái đám này là nó tào lao làm sao mà máy bay mà nó giống người ta được, nhưng mà biết đâu, đó, có cái vụ biết đâu, mặc dù mấy ông đâu có biết. Khi mà người đâu có biết thì nó mới có cái biết đâu. Thì riêng cái ông giáo sư già, ông là người biết rất ráo. Ông biết rất rõ cái đám sinh viên này và ông biết rất rõ cái cơ cấu, cái cấu trúc, cái kết cấu chiếc máy bay, biết đó là không cửa nào nó cất cánh. Mà nó không cất cánh thì nó làm gì có rớt. Mà nó không có rớt thì mắc cái gì mới run, cứ ngồi đó chờ hết giờ xuống vô tay cắt băng khánh thành về.

Mà mình thì mình là do mình học giáo lý không tới cho nên mình không có hành trì, không học giáo lý không thể hành trì bởi vì cái đầu bư của mình, mình lấy cái phàm của mình, mình thiên là thiên cái gì? muốn nấu nồi canh chua mà không biết đậu bắp là cái gì, ra mua bắp với mua đậu về làm sao mình nấu nồi canh chua mà có người họ khuyên không nên học, bởi vì học là nó áp lực tâm lý, để cho cái đầu nó rảnh nó mới mau đăc. Còn nó đăc cái gì thì trời biết, thì thường nếu mà không học đạo thì nó đăc lăc, đăc min với đăc nông thôi, chứ nó đăc cái gì? đó thằng nào đẹp trai thì nó đăc đào, chứ còn mà đàn bà thì có đăc lăc, đăc nông, đăc min, đăc tô, cho nên cũng đăc bốn cái, cũng bốn.

Và cái người mà hữu duyên với Định thì họ đăc sơ thiên mà hữu duyên với Tuệ thì họ đăc sơ quả, còn mình hạng sơ sơ có nghĩa là mình không có đăc gì hết, hai sơ cộng lại thành sơ sơ. Có con cho đi học võ và học vẽ nhưng đừng cho nó học vô về, tôi nói các vị nghe cái này quan trọng nè, mình là dân sứ biển có một bài học giáo lý vô cùng quan trọng, người dân xứ biển phải học. Ai cũng mơ mình có một bờ biển riêng để tắm không ai xâm phạm, nhưng cái câu này phải xăm lên mình, khi mơ ước một bờ biển riêng thì ta phải xem coi miếng đất mà mình mua nó rộng bao nhiêu. Bởi vì mình muốn bờ biển riêng mà miếng đất của mình nó bề ngang nó có 10m thì mà biển riêng của mình nó được bao nhiêu? chứ đâu được qua bên tôi phải không? Muốn được giải thoát mình phải có cái nền, phải có cái hậu phương hiểu không ta? Phải có cái nền, cái nền trí tuệ, cái nền hành trì thì cái giải thoát nó mới bao la. Còn đăng này mình muốn có một bờ biển riêng mà cái đất mình nó bề ngang nó có 10m, bề dài nó có 12m thì bờ biển riêng là riêng cái gì?

Cho nên giải thoát nó có hai, đó là Chánh giải thoát và Tà giải thoát. Chánh giải thoát là giải thoát thứ thiệt, giải thoát thiệt, còn Tà giải thoát là tưởng giải thoát nhưng nó không phải giải thoát.

Một nửa ổ bánh mì vẫn là bánh mì nhưng một nửa sự thật không phải là sự thật, cái đó xài không được. Vậy bây giờ mà con vợ nó hỏi hồi sáng anh đi đâu vậy? Mà mình nói sáng đi ăn phở, ổng mới có nói một nửa thôi. Ổng đi ăn với cái bà hàng xóm, ổng giấu cái phần đó thì cái câu nói của ổng có xài được không? Nếu mình là vợ cái câu đó mình có nên kể là chân thật không?

Hiểu hả? Sáng anh đi đâu? Nói sáng nay anh đây đi ăn phở, nó còn cái khúc sau nữa, là với bà hàng xóm hoặc với con thư ký trong công ty mà cái phần này ổng nuốt, ổng chỉ tới cái vụ ăn phở thôi. Thì cái đó đối với tôi cái đó không gọi là câu chân thật. Ông thầy này ổng nói có, chứ đối với tôi không có chân thật bởi vì ổng nói câu đó, ổng thứ nhất là ổng giấu con thư ký rồi đó, thứ hai là cho cái lòng ổng maybe ổng ăn mình, hiểu không ta? một câu nói mà nó có khả năng nó gây ra hoang mang như vậy thì mà thầy ổng tin, là chứ đối với tôi thì câu đó xài không được, nó còn tệ hơn là ổng không nói. Tệ hơn là không nói. Thà ngậm họng còn hơn là đi khai ăn phở mà ngưng không nói nữa. Hiểu không? Chứ đừng có nghĩ rằng một nửa là chân thật. Không, một nửa là không có chân thật. Bánh mì một nửa là bánh mì nhưng sự thật một nửa. Mà các vị có hiểu tôi nói gì không? Hồi có anh đi ngủ đâu mà anh không về? nói anh ngủ nhà bạn. Trong khi ổng nuốt một chữ nhỏ bạn, thay vì... hiểu không? Khi mà nói ngủ nhà bạn lẽ ra là con vợ nó nghe nó tưởng là thẳng, không, nhỏ bạn, nuốt cái chữ nhỏ thấy nó nhỏ quá cho nó đi luôn, nhưng mà nó không hề nhỏ bởi vì trên đời chuyện gì cũng là chuyện nhỏ, chỉ có vợ nhỏ là chuyện lớn, nhớ cái đó, cái đó rất là quan trọng.

Cho nên giải thoát nó có hai đó là Chánh giải thoát và Tà thoát. Chánh giải thoát đó nó có hai, mà Tà giải thoát nó có hai nhớ không ta? Chánh giải thoát nó có hai.

1/ Bây giờ nói Tà giải thoát trước đi. Tà giải thoát là gì? Là đổi phòng, đổi trại tưởng là giải thoát. Có nghĩa là mình hồi đó mình ở Di Linh, mình thấy tù túng, tu hành khó thôi mình về Nha Trang mình cất cái đạo tràng ở trên núi nè. Mình tưởng là mình tu, ai ngờ là lên đây vợ nó kêu về hoài vậy. Hỏi ông Tuấn coi phải không? Thì như vậy là ông đổi phòng giam, đổi trại giam nhưng ông vẫn là tù, ông chưa có lệnh tha và ông tiếp tục ở trong tù, cái tên đó tên khác thôi, hồi xưa là tù Bảo Lộc, giờ nó qua tù Nha Trang, cho nên đổi phòng, đổi trại mà tưởng là ra rồi, cái đó gọi là Tà giải thoát.

Trường hợp hai vẫn tiếp tục ở Bảo Lộc nhưng mà sơn sơn, thép vàng ngay nhà tù, thấy đẹp quá chả tưởng ra rồi, hiểu không? như vậy một là tiếp tục ở đó nhưng mà chỗ đó bây giờ được sửa sang mà tưởng là ra rồi.

Hai đi qua chỗ khác nhưng mà chưa có ra, chưa có lệnh tha thì vẫn còn trong tù. Mà do mình tưởng thôi, mình tưởng là ra rồi, thì hai này gọi là Tà giải thoát hiểu không? Mình đi xuất gia mình tưởng mình đã đi ngon, NO, chưa biết. Cái này nó chỉ cạo cho mát thôi. Nhưng mà còn cái vụ mà bên trong mình nó ra sao tính tiếp nghe kịp không? chứ đâu phải quần cái này vô là giải thoát đó không chắc. Hiểu không ta? Đó là Tà giải thoát.

2/ Còn Chánh giải thoát có hai, một ra hẳn nhà tu có lệnh tha, nghe kịp không? đó là đắc A La Hán, hết phiền não. Trường hợp thứ hai vẫn ở trong tù, nhưng mà vô hiệu hóa nhà tù có nghĩa là sao? mình là quản giáo mình cầm một chồng chìa khóa, phòng nào mình vô cũng được, khóa được bây giờ mở được, ra vào tù như thái tử vào cung, giống như những người cư sĩ mà họ đắc đạo thì họ là vô hiệu hóa nhà tù, vẫn có tóc, vẫn có nhà cửa, vẫn áo quần nhưng mà cần là bấm nút, chìa khóa đang cầm. Cho nên tù và không tù nó khác nhau chỗ nào? khóa trong hay khóa ngoài, và đưa nào giữ chìa. Thí dụ, như mình chơi game hoặc mình coi phim Đại Hàn và mình có thể giam mình trong phòng mình ba ngày, ba đêm được không? mà lúc đó mình có cảm giác mình ở tù không? nhưng mà nếu bây giờ có 24 tiếng đồng hồ có một thằng cầm súng nó đứng trước phòng mình để mình ra nó bắn mình bể sọ thì đó có phải là tù không? Đó thấy chưa? Vấn đề là ai là tốt trong hay tốt ngoài và đưa nào cầm chìa và cái đưa ở trong phòng nó có khả năng tự tại ra vào hay không? Nếu mà nó có khả năng tự tại thì cái phòng đó tám lớp cửa vẫn không thành vấn đề. Còn nếu mà nó bị giam trong cái chòi lá mà cái cửa mỏng tanh, nhưng mà nó không ra được vẫn là nhà tù phải không? Cho nên theo trong kinh nhà tù nó có nhiều kiểu, tù ở đây có thể là một cái nhan sắc, một tài sản, một sức khỏe, một tuổi trẻ, một uy tín, danh vọng, chức vụ hiểu không ta? Một tầng thiên đình ghé gớm, hào quang, thần thông xẹt như hàn gió đá, mấy cái đó đều nhà tù.

Nhưng có trường hợp tù nó chỉ là một cái tấm phen rất là mong manh. Đó là sao? Nhiều người chỉ vì nuôi mấy con thú cưng không có đi xa được, các vị có biết không? Bên Thụy sĩ biết có cái bà đó bà không đi xa được là vì bà 1 năm có 4 tháng hè bà trồng rau, bà mê rau, rau thơm, ngò rí, cái tía tô, kinh giới, húng lủi rồi rau răm, rau ôm vì mê đến mức mà 4 tháng đó nàng không dám đi bởi vì sợ rau chết, còn có người thì vì con, vì cháu ngoại, vì cháu nội, tôi về Cali tôi đi dạy, có bà đó, bà tới bà cho tôi tiên bà đưa tôi bao thơ xong bà nói tiếc quá sư về con không có học được bởi vì mắc giữ mấy đứa cháu ngoại, có bà thì tới dễ thương hơn nữa, tối nay con tới không được vì sinh nhật nhỏ bạn không đi nó giận, hiểu không? tôi không có bắt bà nghe tôi, nhưng mà trong bụng tôi hơi tiếc, bởi vì nếu tôi là bà đó, tôi sẽ đi nghe bởi vì cứ mỗi một kiến thức nó vào trong đầu rồi, nó làm rơi rụng nhiều cái tà kiến nhiều lắm và một kiến thức nó làm nền cho nhiều cái biết khác nhưng mà chỉ vì sợ nhỏ bạn nó giận, giống như ngày xưa mình lỡ bỏ nhiều cuộc tình chỉ vì sợ má la, biết chuyện đó không? có cái bà đó 80 tuổi, kể hoài, bà thêm cái giây phút lãng mạn, mới nói với ông chồng, ông chồng 90 anh ơi, anh cho em được sống như ngày xưa một lần thôi, rồi em chết mãn nguyện, cái ông móm mém ngày xưa là sao? thì bà nói thì cũng hẹn hò lãng mạn, ông nó thì bà muốn tôi chiều chứ kỳ lắm ghen, thì ông lấy bút lá tre ông viết tối nay 9:00 ngoài chuồng trâu, đừng để anh chờ, ký tên anh yêu, rồi ông mới xếp lại mới nhét vô khe cửa của bà y như ngày xưa, thì tối ông ra ngoài chuồng trâu ông chờ 9:00, 10:00 giờ ông không thấy bà ra, cái ông đi vô hỏi tại sao hồng ra, cái bà ỏn ẻn nói sợ má la, tức là bà diễn như ngày xưa vậy, nên ngày xưa cũng có mấy lần mà lỡ hẹn vì sợ má la, cho nên bây giờ bà cũng ước mơ được như ngày xưa thì chả cũng viết thư

nắn nót rồi nhét vô khe cửa, nói chung diễn y vậy, bà cũng ăn mặc cũng đàng hoàng, cũng áo màu tím, áo màu thiên thanh, tùm lum tà la, rồi phấn son, cái núp ngay cửa, rồi ổng vô rồi 10:00 giờ đêm muối nó cắn ông chông banh chành, ổng vô ổng nổi nóng sao mà không chịu ra, nói giờ má la, mà má bà bây giờ nó trăm tám mươi mấy tuổi rồi. Cho nên vì sợ má la mà bỏ rất nhiều cơ hội học giáo lý. Rồi bây giờ mời ba má về.